СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 98. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 27 цвітня, 1934. VOL. XLII No. 98. Jersey City, N. J., Friday, April 27, 1934. THREE CENTS.

ПОЛІЦІЯ ШУКАЄ МАЧАДА

ХОЧУТЬ ВИДАТИ БУВШОГО ПРЕЗИДЕНТА КУБИ НА СУД ЗА ВБИВСТВА.

НЮ ЙОРК. — Федеральний комішенер Гарет Котер видав варант на арешт бувшого президента Куби, Херарда Мачада, щоби видати його кубанському урядови, котрий хоче судити його як обвинуваченого за вбивства.

Кубанський уряд закидає Мачадови, що він, будучи президентом і справжнім диктатором Куби, вбив 7 серпня минулого року 17 осіб.

Мачадо пропав з Ню Йорку. Ходять чутки, що він передбачував домагання кубанського уряду та поїхав до Канади.

Уряд каже, що це перший випадок цього роду, щоб чужий уряд домагався видачі бувшого голови уряду.

УРЯД ПОДАЄ ДРУГУ ЛІСТУ ЗБИРАЧІВ СРІБЛА.

ВАШИНГТОН. — Уряд подав до публичного відома другу лісту осіб і підприємців, що збирають срібло. Ця публікація є частиною кампанії уряду проти „срібного блоку".

На другій лісті займають визначне місце банкирі та експортові підприємства. Між іншим загальну увагу звертає факт, що Джозеф Тумулті, котрий був особистим секретарем президента Вилсона, закупив собі 100,000 унцій срібла під умовою, що воно буде йому доручене в будучности.

ПОГОДЖУЮТЬСЯ ЩОДО ПОДАТКІВ.

ВАШИНГТОН. — З огляду на те, що ухвала щодо податків, принята конгресменами, ріжниться від ухвали сенату, представники обох палат відбувають конференцію для вирівнання ріжниць.

Конференція приняла назагал погляди сенату. Податки будуть мабуть підвищені на 417 міліонів долярів.

Ухвала буде готова до голосування наступного тижня.

МАЮТЬ ПРИКРАШАТИ ПУБЛИЧНІ БУДІВЛІ МАЛЬОВИЛАМИ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт думає виробити плян ужити артистів-малярів, які тепер знайшлися без заняття, для прикрашення мальовилами публичних будівель.

Президент каже, що про порадність такого пляну переконала його вистава образів артистів, занятих Адміністрацією Публичних Робіт, яку влаштовано недавно в місцевій Галерії Коркорана.

УРЯД БУДЕ ЖАДАТИ БІЛЬШЕ ГРОША НА БУДОВУ ФЛЬОТИ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт зажадає від конгресу ухвалення більшої суми на побільшення воєнної фльоти.

Команда фльоти добивається будови 18 воєнних кораблів. Видатки будуть пороблені в наступнім фіскальнім році.

РЕПУБЛИКАНЦІ ПОЧИНАЮТЬ КАМПАНІЮ ПРОТИ „НОВОГО РОЗДІЛУ".

ВАШИНГТОН. — Конгресмен Снел з Ню Йорку виголосив на радіо промову про становище републиканської партії до політики президента Рузвелта. Снел атакував „новий розділ", бо він, мовляв, душить підприємства.

ВИКРИВАЮТЬ МАЄТОК „БІДНОГО МУРИНА".

МАЯМІ (Флорида). — Судові урядники викрили огнетревалі каси в канцелярії Мурина В. Д. Девиса, місцевого торговця землею, котрий уходив за бідного підприємця, й знайшли там багато готівки. По обчисленню показалося, що Мурин лишив 102,637 долярів. Суд розділить маєток між 4 дітей покійного.

ПОЛІЦАЙ ОБЖАЛОВАНИЙ ЗА ВБИВСТВО.

БАБИЛОН (Лонг Айленд). — Поліція арештувала 47-літнього поліцая Генрі Сторца під закидом, що він винуватий за смерть пані Марії Болден, котрої тіло знайдено оноді у водах каналу в Бейвю Пойнт. Суд установив на нього запоруку на 5,000 долярів.

Судовий лікар ствердив, що покійна мала на голові синяки від трох ударів та що смерть наступила видно від удару серця, спричиненого завзятою тілесною боротьбою.

Обжалований поліцай мешкав одинцем, хоч на поліції записаний як муж і батько двоє дітей. Служить він у поліції вже 22 роки.

ЗАГРОЗА ЗАКРИТТЯ ШОВКОВИХ ФАБРИК.

ПАТЕРСОН (Ню Джерзі). — Рада для виконування кодексу в шовковім промислі постановила просити генерала Джансона, головного адміністратора відбудови краю, щоб очистити ринок з навалу шовкових виробів.

Якби прийшло до цього, то яких 80,000 робітників дістануть примусові вакації. В самій околиці Патерсону є коло 20,000 шовкових робітників.

ЯК ПОЧАВ РОЗВИВАТИСЯ МОЗОК.

Д. М. С. Вотсон, професор лондонського університету, виголосив у Ню Йорку в Американським Музею Природничих Наук відчит про розвій мозку в історії звірят. Учений доказував, що розвій мозку почався в риб, а довершився в чоловіка. В риб мозок був спершу тільки приладом нюху. Розвинувся він зі стрижія.

ЗГОРІВ, РАТУЮЧИ ГРОШІ.

В селі Полюхно, пов. Радом, вибухла в ночі пожежа в загороді господаря Радейовського. Домівники ратували життя втечею, покидаючи все добро на поталу вогню. Видобувшися з палаючої хати, Радзейовський пригадав собі, що лишив там сховані гроші. Не надумуючись довго, скочив назад до хати, але вже не вернувся, згинувши під звалищами, які впали на нього.

МІЖНАРОДНІЙ ТАНКОВИЙ КОНКУРС У ВІДНІ.

У днях від 27. травня до 16. червня ц. р. відбудеться у Відні міжнародний конкурс сольових мистецько-екзотичних і сценічних танків. Водночас під протекторатом през. Австрії проходитимуть міжнародні вописи національних танків. Відповідні проспекти і запрошення розіслали вже організатори конкурсу до всіх країн і держав.

5 ДНІВ ЛЕЖИТЬ У ЛЕТАРГУ.

В Маньковичах на Виленщині помер нагло багатий селянин Семен Іванів. Родина Іванова хотіла похоронити його, але якось так склалося, що в Маньковичах був тоді військовий лікар, а що він знав покійного, отже зацікавився його наглою смертю. Лікар перевів оглядини і устійнив, що Іванів запав у летарг. З черги завізвано кількох лікарів і ці, оглянувши Іванова, видали осуд, що Іванів дійсно запав у летарг. З уваги на те родина відкликала похорон і очікує тепер нетерпеливо, коли Іванів пробудиться з летаргічного сну.

ЛЮДИНА, ЩО ВИНАЙШЛА ЗАТРІСКУ.

У Відні вмер 83-літнім старцем бувший фабрикант рукавичок, Осип Мерц — людина, що винайшла затріску, але не скористала нічого зі свого винаходу. В 1881 р. цей Мерц, що довго продумував над тим, якби в рукавичках заступити чимсь невигідний гудзик, винайшов врешті гудзик з двох половинок, що входили легко одна в одну, якщо їх було натиснути: це була затріска, така виглядом як і сьогодні і якої вживаємо при рукавичках, біллю і т. д. Мерц застосував затріску тільки у своїм виробництві; інші фабрики не вірили в цю новину й не хотіли відкупити від нього патенту. Опісля звинився нагло в Европі затріски, які масово фабриковано в Америці: практичні Янкі зрозуміли, який користний може бути цей простий винахід і накинулися на нього. Мерц довго процесувався з американськими фабрикантами, втратив на поїздах і в процесах останні гроші і врешті, нічого не добившись, кинув їх. Він умер, як годиться винахідникови, в останній нужді.

УКРАЇНЕЦЬ ДІСТАВ СТИПЕНДІЮ.

Осип Данило Стеткевич, учень університету Колюмбія в Ню Йорку, дістав на продовження студій (хемічна інжинірія) стипендію в квоті $1,500 (Samuel Anthony Goldschmidt Fellowship). Він уродився в Джерзи Сіти, Н. Дж., 30. січня 1911 року. Середню школу скінчив у Дікінсон Гай Скул в Джерзи Сіти в 1928 р. і після того записався до колегії Колюмбія (Columbia College), а потім до університету. Перший академічний ступінь (B.A.) одержав у 1932 р., другий ступінь (B.S.) у 1933 р., а цього року одержить третій і останній ступінь (Ch.E.). Стипендію дістав на те, щоб одержати найвищий академічний ступінь: докторат фільософії (Ph.D.). Щоб одержати цей докторат, Стеткевич мусить іще студіювати твердо повних два роки.

Згаданий студент був у 1932 р. касієром The Chandler Chemical Society; в 1933 р. зістав покликаний на члена Phi Lambda Upsilon, Gamma Chapter, Honorary Chemical Society; в 1934 р. вступив до American Chemical Society, потім був покликаний на члена Sigma Xi, Kappa Chapter, Honorary Scientific Research Society; а врешті зістав вибраний заступником предсідника The Columbia University Student Chapter of the American Institute of Chemical Engineers.

НЕБІЩИК ЗГОРІВ З ДОМОВИНОЮ.

В селі Мокраллі, березинського повіту, помер господар Андрій Кміта. Родина положила його в домовину, запалила свічки і пізно в ночі пішла до другої кімнати спати. Досвіта побачили дим. Коли вбігли у кімнату, де лежав небіжчик, показалося, що від свічки занялася домовина і згоріла разом з небіжчиком. Це вже третій такий випадок у тому селі.

ШВЕЦЬ БАНКИР У СТАНИСЛАВОВІ.

Станиславівська поліція вже довший час слідкувала за бідним з першого погляду шевцем у тому місті, Віктором Рацером, про якого чула, що він купує й експортує векслі та дає на лихварські відсотки позички і врешті кілька днів тому зробила в його мешканні ревізію. „Бідний" швець мав у свом варстаті просто банк, яким управляв з дочкою та кількома агентами і який мав місячно до 20,000 зл. обороту. Рацера і кількох його агентів арештували і вони відповідатимуть не тільки за неплачення податку, але й за лихварські відсотки від позичок, що доходили до 30 процентів місячно.

СТАНИСЛАВІВ МАЄ ТЕЖ СЕНЗАЦІЮ.

Недавно тому верталася 15-літня гімназистка Анна З., дочка багатого станиславівського купця, вечором зі своїм товаришем Зигмунтом К. до хати. Коли обоє знайшлися біля фабрики Маргошеса, напали на них якісь два драбуги, які побили до безпритомности хлопчину, а тоді затягнули гімназистку в надберіжні лози і знасилували. Хлопчина, прокинувшися з безтями, побачив, що його товаришки нема і негайно повідомив поліцію, що знайшла гімназистку безпритомною на місці злочину. За злочинцями почала поліція слідство.

ЗГОРІЛА ОДНОРІЧНА ДИТИНА.

В селі Дич, косовського повіту (Полісся), Надія Андріяшко вранці вийшла з дому й залишила в хаті малолітніх дітей, які бавились на печі. Одно з них запалило сірник, від чого загорілися шмати, в яких була загорнута однорічна дитина. Наслідком цього нещасне дитя згинуло в полумні. Коли прибули заалярмовані сусіди, застали лише звуглене тіло дитини.

БЕРУТЬ ЖІНКИ ЗА ПОДАТОК.

Бельгійська влада стрічається з великими труднощами при стягненні податків від муринського населення в Конго. В деяких місцевостях Мурини бунтуються проти податків і на величезних просторах мають умовлений знак, яким остерігають себе перед візитою екзекутора. Податкові екзекутори не можучи дати собі ради, забирають чорним тубильцям жінки і перетримують їх так довго, аж дістануть приписаний податок.

СМЕРТЬ ВІД СКАЖЕНИНИ.

До шпиталю у Львові привезено 18-літнього Василя Тютька з Гаїв, львівського повіту, якого покусав скажений пес. Лікарська поміч була спізнена і Тютько помер.

СКИТСЬКА ПРИСЯГА.

Давні кочовничі мешканці степової України, Скити, славилися великою вірністю в побратимстві й додержуванні заприсяжених угоди. Свою присягу Скити виконували дуже врочисто. Опис такої скитської присяги подає в своїй історії грецький історик Геродот.

Ось як складали Скити присягу. У невеличку мисочку ті, що мали присягати, наливали вина. Потім обидва побратимиабо ті, що заключували угоду, ранили себе в руки ножем або шилом, і кров з ран скапувала в мисочку, наповнену вином. Опісля вони встромляли у вино, перемішане з кровю, свої мечі, стріли, воєнні топори й ручні короткі списи. Підчас цих церемоній вони весь час відмовляли свої молитви. Присягу остаточно закінчували тим, що випивали вино, перемішане з кровю.

Колиж Скит придбав собі нового побратима й заключив з ним дружбу під присягою й запив її вином, перемішаним з кровю своєю і свого побратима, то оставався вірним свому побратимови до смерти.

УКРАЇНСЬКИЙ СЕПАРАТИЗМ СЕРЕД ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ

ВАРШАВА (Польща). — З Севастополя доносять, що військовий суд засудив на кару смерти через розстріляння чотирох членів місцевої військової організації, яка пропагувала український сепаратизм. На кару смерти засуджено молодшого провідника, артилерійця кружляка „Червоний Кавказ", Ващенка, двох четарів, Давиденка і Бугайця, та летуна Лубянка. Інших 17 обвинувачених покарано каторгою від 8 до 10 літ.

УСПІХИ АКЦІЇ ЕПИСКОПА СТОЙКИ.

МУКАЧІВ (Закарпаття). — Епископ мукачівської дієцезії, Стойка, започаткував був на початку Великого Посту акцію, якої гаслом було: „Щоб кождий Українець мав на Великдень паску". Акція епископа увінчалась неочікуваним успіхом. Зібрано в грошах понад 120,000 чеських корон, а крім цього багато дарів у натураліях. За зібрані гроші закуплено пшеничної муки і розділено її між бідне українське населення.

УКРАЇНЦІ ЗДОБУВАЮТЬ ДЕРЖАВНІ СТАНОВИЩА.

УЖГОРОД (Закарпаття). — Директором мукачівської державної лічниці уряд іменував відомого Українця, д-ра Олександра Фединця. Таксамо іменовано директором краєвого шпиталю в Севлюші свідомого Українця, Степана Рокицького.

ВЖЕ ЗАБОРОНЯЮТЬ НАВІТЬ ГІМНАСТИКУВАТИСЬ.

ДОБРОТВІР (Західня Україна). — Командант місцевого постерунку заборонив членам тов. „Сокіл" відбувати гімнастичні вправи. І не можна добитися, щоби яка влада скасувала те зарядження жандармерії.

НОВІТНІ „ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ" — СОВІТСЬКІ АМБАСАДОРИ.

ВАРШАВА. — „Курєр Поранни" описує дуже широко параду, яку влаштовано новому совітському амбасадорови. Похід обійшов найкращі вулиці Варшави. Було повно самоходів, які попереджували трубачі на білих конях. А на подвірю замку повітано амбасадора орхестрою, а потім, як описує польська газета, „його ексцеленцію, амбасадора СССР, впроваджено до лицарської салі" і там представлено його Мосціцькому, президентові Польщі. Потім „ексцеленція" амбасадор Давтян виголосив промову про сердечні відносини між СССР і Польщею. Президент Польщі потвердив, що так є, та запевнив, що ті взаємини ще будуть тісніші.

ЦІКАВА КНИЖКА.

ЛЬВІВ. — Появилася друком монографія про Михайла Андрієнка, Українця, славного европейського театрального декоратора, котрий працює в Парижі для французьких театрів. Репродукції творів нашого мистця можна подибати в найповажніших французьких мистецьких виданнях. Виданням занялась Асоціяція Незалежних Українських Мистців.

УКРАЇНЕЦЬ ГОЛОВОЮ ПРЕДСТАВНИКІВ ПРЕСИ.

БЕРЛІН. — Союз представників закордонної преси в Берліні, в якому гуртуються між іншими й усі кореспонденти українських часописів, вибрав на 1934 рік своїм головою відомого українського вченого, проф. д-ра Зенона Кузелю.

„МУЗИЧНІ ВІСТИ".

ЛЬВІВ. — Появилося перше число органу для поширення музичної культури під назвою „Музичні Вісти". Видає Музична Накладня „Торбан". Від редакції сказано між іншим таке: „Ми мусимо собі сказати, що час романтики вже за нами, та що на новий шлях ступає нова музика, яка хоче нового світла і хоче йти до правди іншими дорогами. Ми мусимо гуртуватися до роботи й не можемо дивитися, щоб хори, диригенти, вчителі музики і т. д. ходили самопас. Мусимо дати їм можливість друкованим словом порозумітися... Коли крутимося з нашою музикою й піснею по власнім загумінку, то ніхто ні нас, ні її не знає. Значить: мусимо показатися в світі, як виглядаємо й що посідаємо".

Адреса видавництва: Львів, вулиця св. Софії, 78.

В ЕСПАНІЇ ЗАКОЛОТ.

МАДРИД (Еспанія). — Поправді в краю велике напруження. Проголошено воєнний стан. Хоч на око видавалосяб, що спокій, бо проголошено амнестію для 9,000 осіб, засуджених за політичні злочини, то саме зприводу тої амнестії прийшлося цілому урядови резигнувати.

ЗДАЛЕКА ВІД ГАРАНТІЇ.

БЕРЛІН. — Німеччина не хоче гарантувати незалежности балтійських держав окремим договором. Совіти твердять, що це значить, що Німеччина думає про експансію на схід.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреса платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Акдреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРЕЗИДЕНТ ПРО СВОЮ ПОЛІТИКУ

В салі будинку Департаменту Торговлі у Вашинґтоні влаштовано виставу робіт на так званих „собсистенс гомстедах". Плян цих гомстедів полягає в тому, що робітник, котрий має працю, яка дає йому тільки частину удержання, дістає гомстед, на якому він управою ростин додає собі недостаючу частину удержання. На цю виставу оноді зайшла велика, бо до тисячки осіб числяча ґрупа відвідувачів, і з нагоди цих відвідин президент Рузвелт виголосив до них одну з тих принагідних промов, які часто більше розкривають, ніж заздалегідь добре виготовлені, формальні заяви й енунціяції.

Як кожда неприготована промова, так і ця блукала по ріжних справах і питаннях, і з них можна порушити докладніше тільки кілька.

Навязуючи до вистави цих „гомстедів прожитку", президент Рузвелт звернув своїм слухачам увагу на те, що це один з плянів уряду боротися проти кризи. Чи цей спеціяльний плян удасться, цього президент не знає. Це є спроба, яка може не вдатись. Як не вдасться, то уряд пробуватиме щось іншого. Іншими словами, ані уряд, ані президент не приписують собі ніякої певности, ні всевидючости щодо остаточного висліду цеї спроби. Президент дав до зрозуміння, що він не знає й тому пробує практично, як цей плян буде виглядати та які він дасть висліди. Коротко кажучи, уряд і президент уживають способу проби й похибки, якої вживається тоді, коли люди мають розвязати трудність, для розвязки якої вони не мають відповідного досвіду.

Цею заявою президент Рузвелт сказав мимоходом, що він, хоч президент, є звичайний чоловік. Він ударив по тім плиткім розумінню післанництва інтеліґенції, котре часто покутує серед інших верстов, що інтеліґенція буцімто має якесь надземне знання та що вона просто все може, що їй тільки захочеться. Президент показує, що тут інтеліґенція цього знання не має, що вона просто мусить пробами навчитися, котрий плян чи метода буде підходити до розвязки питання.

По цій заяві президент пішов далі та сказав Американцям отверто, звідки в них беруться ці погляди, що нібито президент чи уряд може, як схоче, полагодити всякі клопоти за короткий час. Жерелом такої неоправданої віри є лінивство. Просто люди не хочуть самі думати, ні працювати, тому вони з вигідністю лінюха спускаються на уряд чи президента та вірять, що він усе може.

Цими словами президент дав мимоходом Американцям ще одну велику науку: як хочете успіху уряду в його боротьбі з кризою, то не спускайтеся, що за вас усе буде думати й робити уряд. Самий уряд усього не зробить. Думати й робити мусить увесь нарід.

„ТОРЖЕСТВЕННОЕ СОБРАНІЕ ВЪ ЧЕСТЬ МАРШАЛА І. ПИЛСУДСКАГО У СТУДЕНТОВЪ-БОГОСЛОВОВЪ"

Під таким заголовком подає **„Слово"**, орган „всеблаженного" православного митрополита Діонизія у Варшаві, звіт про „Торжественное Собраніе въ день Ангела маршала І. Пилсудскаго" в інтернаті для православних студентів богословського факультету при варшавськім університеті.

Коли перечитаємо цей звіт — тоді зрозуміємо ту велику ласку і підпертя Москаля митрополита Діонизія і цілої його православно-московської шайки з боку теперішнього уряду. Православних Українців і Білорусинів є більше як **5 міліонів**, а православних Москалів нема більше як **40** тисячів. Та, не зважаючи на те — Москалі у тій автокефальній православній церкві держать все у своїх руках. Всі місця епископські обсаджені Москалями або московськими ренеґатами. Таксамо обсаджена і ціла консисторія і майже усі парохії на українських землях. Але зате — що найважніше, то це, що мова урядового листування консисторії, деканатів і парохій — є польською. І хто би щось таке міг перед 20 роками й подумати! Ряні Москалі кореспондують мовою зненавиджених колись ними „Полячішек", — коби лиш не писати мовою маси, над котрою виконують своє душпастирство. А треба знати, що сам митрополит Діонизій видавав тоді в Холмі часопис, в котрім висмівав „Полячішек" та польських „бунтовщіков". Але тепер і він і ціла московська банда скоро зорієнтувались і пішли охотно на вірну службу до тих, котрим також національна свідомість української маси цілком не бажана, а здержання зросту тої свідомости — необхідне.

І так знайшлися разом в купці дві „гарні" душі і „два братанкі" у новім виданню*).

Доказом цього є то „Торжественное Собраніе" про котре звіт зі „Слова" отсе наводимо в перекладі.

—o—

Портрет виновника торжества як і ціла саля, де відбулось „собраніе", були гарно декоровані килимами, хоругвами і лентами в національних красках. (Якіж вони могли бути? Очевидно біло-червона польська, та синьо-червоно-біла царсько-російська! — Пер.)

„Собраніе почтили" своєю приявністю Високопреосвященний архіепископ Панталеймон, Преосвященний епископ Сава, директор департаменту віроісповідань ґраф Ф. Потоцький, делеґат міністерства при інтернаті д-р Загуровський, совітник міністерства віроісповідань п. Бялобжеський, професори православного богословського відділу, представники варшавського духовенства, члени синодальних і епархіяльних урядів, секретар священого Синоду Ращицький, секретар дух. консисторії Р. А. Кикець і багато запрошених гостей.

„Собраніе" відкрив студент Шестеринник викладом про життя і діяльність маршала.

Свій виклад (очевидно по польськи — Пер.) закінчив студ. Шестеренник слідуючими словами:

„В тим дню, в ктурим обходзіми Імєніни Маршалка Пілсудскеґо — вщистке серца бійон живей і радосней". Та дальше говорив Шестеринник по польськи: „Всі думки обєднуються в одному напрямі, всі бажання пливуть з глибини серця до Нього, пливуть зпід хлопських хат і робітничих домів, з міських кімнат і сільських дворів, зусюди, як Польща довга і широка, всюди як широко і далеко розходиться польський голос. Польський нарід именно, глядячи на життя і довголітню працю одного в своїм нутрі чоловіка, зумів почтити і признати Його великість та віддати шану Його незвичайній праці. І тому і ми у тім торжественнім дню — висказуємо нашим скромним святом сердечний поклін Першому Маршалови Польщі, Йосифови Пілсудському".

Зараз потім студентський хор в супроводі орхестри виконав кантату в честь маршала та „Першу Броґаду". („Перша Бриґада" це свого роду гимн леґіонерів Пілсудського. — Перек.).

Студенти Климчук, Рунович і Соболєвський перечитали кілька патріотичних віршів І. Мончки, а невелика студентська сальонова орхестра — повторила „Анданте кантабіле" Чайковського, яке ми вже раз чули на останніх вечерницях 12 лютого.

П. Смольський і студ. Н. Сіницький виконали на фортепяні на чотири руки „Угорські танці" Брамса.

На кінці „собранія" виступив з промовою директор департаменту віроісповідань, гр. Ф. Потоцький.

—o—

Цілої тої промови не подаємо тут і лише вистане зазначити, що п. Потоцький підніс Пілсудського яко творця державної польської могучости і армії, яко чоловіка Провидіння та **героя Правди.** Люди, що збираються, щоби віддати йому пошану, „самі хотять **пізнати Правду,** віддатися їй на услуги і не боються глянути Правді просто в лице — щоби начерпати з неї пізнання дійсности.

„Промову директора Ф. Потоцького — каже „Слово" — закрито довготреваючими „аплодисментами". Закінчено ті вечерниці **державним гимном,** відспіваним студентським хором.

І тут справді варта би **„поглянути Правді просто в лице"** і застановитись, яку то „правду" побачили учасники цього свята.

Отже передовсім „правдою" є це, що це свято уладили не Поляки, але Москалі, а зглядно мало-та Білороси, примушені вчитися на православних попів під проводом і надзором Москалів, що вислугуються в підлий спосіб Полякам, щоби лише удержатися на своїх, даючих добрі доходи (нпр. за розводи!) становищах.

Колиж керму в тій автокефальній церкві держать Москалі, то повинні були вони і своїй богословській молоді приказати, щоби промовляла, деклямувала і співала по **московськи.** Але настільки відваги не стало ані в одних ані, в других і вони не хотіли тою мовою дражнити Поляків, котрі ще так недавно лежали розтоптані під їх чоботом. У нас таке поступовання називається **хрунівством** і у тім напрямі виховує „високоблаженний" о. Діонизій і компанія ту молодіж, що попалася в їх руки і має стати православними духовниками.

Що Пілсудський має величезні заслуги для Польщі — це правда — але це ще не оправдує таких підлих і упідлюючих маніфестацій, котрі — виконані самими Поляками їх рідною мовою, не були би ані підлими ані упідлюючими. І здається, тій „Правді" поглянули сміло в очі й польські достойники, що прийшли на ту правду. Річ певна, що вони вертались з неї з почуттям погорди і омерзіння в серці. І цього почуття певно не затре в них і гимн „Єще Польска не зґінела", відспіваний молодими кандидатами на хрунів та на русифікаторів під польською маскою.

Ю. Г.

*) Бо у першім — то „Венгер-Поляк два два братанкі як до шаблі — так до шклянкі".

ПОЛІТИЧНЕ ОБЛИЧЕ СЕРЕДНЬОЇ ЕВРОПИ

Ще не так то давно політичне обличе Европи було дуже мало складне. Можна було виріжнити між державами два табори: антиревізіоністів і ревізіоністів, вдоволених і невдоволених, тих, яким залежить на удержанні сучасних кордонів і тих, що їх бажалиб повалити. Це і був принцип, за яким з одної сторони довкруги Франції згуртувалася плеяда більш чи менш переладованих добичю з великої війни другорядних держав, як Бельгія, краї „Малої Антанти", Польща; з другої — держави покривджені повоєнними трактатами, з якими симпатизували народи, противні сучасному станови, бо в ньому нема їх держав. Дві великі держави панували над табором, зложеним з Австрії, Мадярщини та Болгарії: Італія й Німеччина. Лучив їх спільний ворог: Франція з її сателітами, а нічого актуального не ділило: Німеччина не цікавилася Балканом, що був головним предметом італійської політики. Італія не мішалася до Австрії, що всіми силами змагала до „аншлюсу".

Ґарантією тієї приязни була сама таки Австрія. Висловлюючи недвозначно своє змагання до обєднання з Німеччиною, вона творила з півночі баріеру для італійської експансії, подібно як невтральна Швайцарія. Такий стан тревав так довго, доки у Берліні та у Відні панували ліві партії, яким легко було знайти спільну мову, зате часи змінилися, коли прийшов до влади Гітлер. Націонал-соціялістична ідеольоґія, цей продукт пруського духа, своїм централізмом та радикальністю залякав навіть південних Німців (головно Баварців). Для більшости консервативних Австрійців упав він маревом, проти якого віденський уряд кинув усі сили на оборону.

З хвилиною, коли австрійська овечка відбилася від німецького стада, зацікавилася нею римська вовчиця. Нічого дивного. Від поділу Австро-Угорщини всі великодержави згуртувалися на заході, а широкі простори середньої Европи та Балкану заповнила мозаїка дрібних держав, прегарний предмет для впливів великодержави. Довгий час панувала там, за посередництвом „Малої Антанти, Франція та пакт чотирох. Зближення до СРСР і внутрішній розклад понизили її престіж у тих сторонах. Витворилася порожнеча, яку виповнила провізорично подвійна система: Малої Антанти, виеманципованої та затісненої, і „Балканського бльоку". Всякі того роду союзи, що не гуртуються довкруги одної великодержави, не надто тривкі, тому можливости італійської східної експансії помітно зросли. Італія здавна мала точку опору в Мадярщині, та щоб мати з нею повний звязок, необхідно було здобути ключ — Австрію. І саме в той бажаний момент таж Австрія, залякана примарами Ґітлеризму, сама таки кинулася в обняття своєї сильної сусідки з півдня. Три премієри заключили в Римі договір, що дає обидвом малим державам опору та широкі економічні вигляди, а Італії — ґеґемонію в середній Европі.

Та з другої сторони він відбирає всю надію на такуж геґемонію Німеччини; а що гірше, загрожує процесови обєднання німецьких земель. Вже самі настрої Відня, звернені проти обєднання, як теж зближення Відня до Риму, грізні — щож тоді, колиб злука з Мадярщиною та прихід Габсбурґів затвердили той стан навіки? Небезпека поважна — вона ставить Італію в ряд ворогів Німеччини, побіч Франції та Польщі. Берлінови не осталось нічого іншого, як зломити цей перстень та зблизитись до одної з трох ворожих держав.

На Францію годі було числити; для неї нема більшого страхіття над німецьке обєднання (аншлюс), і щоб його унеможливити, вона воліє допустити до відбудови габсбурської монархії — а на всякий випадок сорокатий італійсько-австрійсько-мадярський бльок куди менше небезпечний ніж національно суцільна велика Німеччина, від Балтику по Альпи.

Лице в лице проти Італії й Польщі, Німеччина погодилася з тією останньою, як менше грізною. Перш за все Італія знаходиться в наступі — Польща в обороні; Італія опановує німецьку Австрію — Польща вдоволена, коли її ніхто не рушає; сконсолідована, суцільна, залізна Італія грозить південним кордонам Німеччини на довгі століття — Польща зі своїми довжезними штучними границями, зі своїми меншиновими сепаратизмами представляє силу доволі проблематичну... Продовжувати приязнь з Італією — значить для Німеччини, зрезиґнувати з ідеї „середньої Европи" та експансії здовж Дунаю раз на все; помиритися з Польщею — значить тільки, що відложити питання східних кордонів на деякий час. І тому на півночі леди панують, а на півдні ростуть барикади.

По повені договорів і заяв приязни та миролюбства вилонюється „нова Европа"... ще більш розбита, розхитана та розсварена, ніж передтим. На всякий випадок — далека від закріплення сучасних кордонів, тому й не страшна для нації, що виповіла кредит „своїм" „урядам" та „репрезентантам" з їхніми орієнтаціями на пливкі чужі чинники, що перероджується і йде у будуче, оперта лише на власні сили.

Богдан Галайчук.

УКРАЇНА ПІД БОЛЬШЕВИЦЬКОЮ ВЛАДОЮ

(9)

Коли не рахувати комісаріятів народнього здоровля і соціяльного забезпечення, що формально нібито ще не скасовані, але фактично як фінансово, так і щодо законодавства знаходяться в цілковитій залежности від Москви, то треба вважати, що ліквідація автономних прав совітської України виконана цілком.

Здавалосяб, після всіх цих „реформ" на Україні мусів би наступити так бажаний Москві „послух і порядок". В дійсности сталося інакше.

Від моменту оголошення загальної колективізації Україна не перестає бути тереном найзавзятішого опору проти цього нового насильства. Форми цього опору дуже ріжноманітні. З початку це були масові пожежі в колхозах, вбивства большевицьких урядовців та їх аґентів і т. д. Потім перейшло в сталий пасивний опір, направлений на систематичне зривання большевицьких плянів посіву та збірки урожаю. Українські селяни й робітники бачать, як большевицька влада, не зважаючи на голодування української людности, безоглядно вивозить з України всі харчові запаси. Тому вони просто стараються забезпечити себе на зиму, самі боронять себе від голоду, самі шукають способів боротьби проти ненависної їм чужої влади. В цьому полягає головна причина масового затаювання хлібних запасів, полевих крадіжок і т. д., хоч за це винуватим загрожує смертна кара. Пасивний опір селянства існує на всіх територіях совітського Союзу, але на Україні він набрав характеру боротьби національної.

Наслідком господарського опору українського населення плян хлібозаготовлі провалився в 1931 р., і ще в більшій мірі в 1932 р. Від доби голодової катастрофи років 1921—1922 совітська Україна не переживала тяжчого положення як те, що утворилося вже в літі 1932 р. Осінна й весняна посівна кампанія провалилась. Цілі величезні площі залишилися незасіяними. Крім того підчас збору врожаю в минулому році в багатьох районах, особливо на півдні, були залишені на полях 20, 40 і навіть 50% урожаю, якого не вивезли, або стратили при молотьбі (Харківські „Вісти" з 14. VII. 1932). Велика частина урожаю минулого року була вивезена з України. Тому вже весняні місяці року 1932 були початком голоду на українському селі.

На III. всеукраїнській конференції КП (б) У, що була скликана на початку липня 1932 р. в Харкові спеціяльно для обговорення положення в сільському господарстві на Україні, згадуваний член харківського уряду, Скрипник, отверто вказав на причини критичної ситуації на Україні. „Наша ситуація, сказав він, є тяжка. Ми маємо прориви по хлібозаготовчій кампанії минулого року, ми не добрали 70 міліонів пудів. Ми маємо прориви і в харчовому стані і в цілій низці колхозних господарств у багатьох районах. При недавнім обїзді України я чув в багатьох місцях такі розмови: „Причиною цеї ситуації є те, що у нас забрали все дочиста". Іншими словами — продовжував Скрипник — це пояснення говорить: „У невиконанні пляну хлібозаготовок, в кепському харчовому стані винні комуністи, комуністи забрали хліб, тому нема хліба на прожиття, тому тяжкий харчовий стан, тому є голод". (Харківські „Вісти" з 11. липня 1932).

Конференція ухвалила резолюцію, яка всю вину за недостатки в хлібозаготівлі звалювала на „куркулівські елементи", на „контрреволюціонерів" й т. п. Це не поліпшило ситуації. Голод на Україні не переставав зростати.

В таких обставинах прийшло до останніх подій на Україні. В січні ц. р. Ц. К. ВКП в Москві ухвалив постанову, якою фактично висловлював недовіря цілому керовництву комуністичної партії на Україні. Одночасно постановлено делеґувати на Україну в ролі свого представника „з широкими повновластями" Постишева. „Ц. К. ВКП — говорилося в цій резолюції — уважає за доказане, що партійні орґанізації на Україні не виконали доручених їм завдань щодо орґанізації збіжевих достав і виконання збіжевого пляну". Харківська комуністична орґанізація, одержавши цю постанову, мовчки вислухала її на своїх зборах, не ухваливши ніякої „покаянної" заяви, як це звичайно робиться у большевиків в таких випадках.

Як і слід було чекати, новопризначений диктатор Москви не мав успіху. Не вважаючи на всі зусилля, весняного посівного пляну не вдалося виконати. Тоді всю силу своїх переслідувань він направляє на безборонний фронт культурного життя, і тут шукає виновників критичного положення на Україні. Московський намісник зрозумів, що українське село й місто обєднанні спільною ненавистю до чужої їм влади російських комуністів. Він побачив, що в наростаючому опорі української людности грають ролю не тільки мотиви економічного порядку, але й змагання чисто національні.

Наскільки вже в попередніх роках національний терор на Україні зробив своє діло, знищивши активніші елементи української інтеліґенції, тепер за вказівками Постишева починається пресова кампанія проти укранських лінґвістів і т. п. В результаті цеї кампанії учених діячів з моводослідчого уставу в Харкові, як Курило, Трохименко, Синайський та інші, арештовано й віддано під суд за те, що нібито вони в своїх фільольоґічних працях провадили „небезпечну чинність", а саме: нібито не пристосовували української фахової термінольоґії до російських виразів, а навпаки, заводили нові слова, що значно відріжняють українську мову від російської. Одночасно з цими лінґвістами арештовано урядовців з комісаріяту освіти, яких обвинувачують в тому, що вони рекомендували українським школам студіювати західньо-европейську літературу й мало дбали про російських письменників.

(Кінець буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний, складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі *50, котрі стали мені великою помічю у моїм тяжкім положенню. Бажаю якнайкращого розвитку У. Н. Союзови. Кличу всіх тих Українців, котрі ще не є членами нашої орґанізації, щоби негайно вступали в наші ряди, бо тільки своя рідна орґанізація поможе нам в біді.

Войтіх Беднар,
член від. 39 У. Н. Союза

Мек Ферсон і О'Браєн посварилися. Стали завзятущими ворогами. Ніхто їх не може погодити. Хіба двобій. Умовилися, що двобій відбудеться в ліску недалеко Ебердіну. В визначений день оба стрінулися на залізничому двірці. О'Браєн купив і поворотний тікет, а Мек Ферсон лише в одну сторону.

— Ага! — підсміхається О'Браєн. — Ви певно не маєте вже надії вернутися живим. Я при таких випадках купую все й поворотний тікет.

— Я не потребую купувати ніколи! Я все вживаю тікету мого противника.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

НОВІ ПРИШЕЛЬЦІ ДО АМЕРИКИ.

Донедавна ще головним гостем на американськім березі був імігрант. Попри масу імігрантів приїжджали з Европи люди, які мали тут ріжні бизнеси: купецькі, банкові, дипльоматичні, військові, наукові, тощо. Крім них приїжджала сюди ще менша жмінка людей, які хотіли подивитись на Америку, щоб описати про неї писати своїм людям. Тепер до них прибув новий тип подорожного: туриста, себто людини, котра приїжджає до Америки для особистої розривки, яку дає подорож по чужих краях.

Поява туристів в Америці є природнім висидом зприводу розмірного обезціннення американського доляра. Як довго американський доляр був дорогий, як довго за нього можна було купити багато чужих монет, так довго Американці мандрували в чужі краї, щоб користати з дешевих чужих грошей. Як тільки американський доляр подешевів, уже до Америки пливуть туристи, щоб користати з подешевіння доляра.

ЩОСЬ І АМЕРИКАНЦЯМ КАПНЕ.

Певна річ, що туризм з Европи до Америки не розвинеться ніколи до такого ступня, щоби заважити в бизнесі краю, як це є в Італії або Швайцарії. Одначе деякий вплив туризм матиме навіть в Америці. Ось як тільки приїхали сюди туристи, газети розписалися про думки цих туристів про красу Америки. Читаючи ці заяви, може й дехто з Американців оглянеться довкола та догляне красу краю, в котрому він жиє.

МОРСЬКА ПОТВОРА.

Зприводу оживлення заціклавлення питанням існування морських потвор 80-літній американський артист, Гарі Вотрос, розкриває, якто він колись одурив був Американців, коли серед них поширилося зацікавлення цим питанням. Каже він, що в 1904. році він і кілька товаришів зробили штучну потвору та спустили її в озеро Джордж. Артисти мали потім велики втіху, як на озеро зїхалися фотографи й репортери столичних газет та описували морську потвору. Мали вони справді з чого сміятися, коли газетярі описували потвору, не оглянувши її ближче.

Це наче ілюстрація до слів секретаря стейту, Гола, про шкідливість пресових донесень, як слід не підтверджених.

КІНЕЦЬ КОМЕДІЇ.

Вотрос каже, що він постановив покласти кінець жартови та сховати „морську потвору" до стодоли, коли потвора розбила родинне життя одному „холерникови" і його молодій жінці. Як молодята плавали на лодці озером, з озера показалася нагло величезна галюча голова на довжезній шиї. Молодий муж скочив з лодки у воду та поплив до берега, забуваючи за свою молоду жінку. Як він потім пробував з нею говорити, то жінка не далася переприсити, і вернулася до матери.

Що скажуть тепер ці подруги, довідавшися, що потвора була зроблена з полотна та рухала головою за потягненням мотузка? Зрештою, чого властиво ждала від чоловіка жінка? Що він дасться пожерти потворі? Чи зробила би вона таке, якби так вона була на місці мужа?

Цікаво, чи багато людей зрозуміють лекцію з цеї втечі подруга перед штучною потворою? Скільки то разів ми втікаємо перед полотняною тваринкою, зробленою на зразок потвори, виробленої в нашій заляканій уяві?

З ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ У. Н. СОЮЗА.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Дня 1-го квітня відбулись спільні наради трох відділів У. Н. Союза, 42, 182 і 97, в справі відсвяткування 40-літнього ювилею У. Н. Союза. Вибрано ювилейний комітет, до котрого ввійшли: предсідник В. Юсипчук, секретар П. Живіцький, касієр Н. Кузьма. Ухвалено влаштувати святочний концерт і спільну вечеру дня 6-го травня (мая). Концерт відбудеться в Українській Школі при Президент улиці в Пасейку, а спільна вечера в галі української православної церкви при Гоп евені. Панахиду за старих піонірів, котрі будували цю могутню організацію, і за всіх померших членів У. Н. Союза відправить о. С. Мусійчук в українській православній церкві, а о. Й. Боярчук в українській католицькій церкві.

На бесідників запрошено головного предсідника У. Н. Союза, п. М. Мурашка і п. С. Шумейка. Отже обовязком пасейських відділів У. Н. Союза є тепер сповнити бажання Батька Союза і придбати якнайбільше нових членів. Тож тепер всі ми берімся щиро до праці й лишім наші особисті, партійні чи релігійні непорозуміння на боці, бо тут іде про добро нашої могутньої організації, про добро Українського Народного Союза.

Ювилейний Комітет.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Завдання політичних організацій.

Українська еміграція, хоч наймолодша в порівнанні з еміграціями інших народів, зачинає щораз більше інтересуватися тутешнім американським життям. При цім не забуває справ, звязаних з рідним краєм, помагає ріжними датками та жертвами, а найголовніше це, що відчуває загальне змагання українського народу до визволення. Ми не мали спромоги в такім короткім часі пізнати американське життя разом зі всіми його речіями. Були ще й інші щодо цього причини. Але тепер зрозумів наш нарід, що замало йому належати до українських організацій, які мають на цілі тільки українську справу, але треба ближче ввійти в життя американського народу. Щоби це життя пізнати, треба організувати українсько-американські організації, цебто клюби, на зразок американських організацій. Ціль таких організацій є дуже рожнородна. Треба виробляти політичну зрілість між Українцями, репрезентувати український загал перед ріжними американськими установами і докладати всяких зусиль, щоб Українці дістали признання нарівні з іншими народностями. Цього роду організації повинні бути політично незалежні, але повинні попирати ту політичну партію, яка веде добру і справедливу політику і дає най більше признання Українцям. Засновані на зразок американської українські організації повинні старатися, щоб осягнути поперття від всіх українських національних чи релігійних груп. Щоби це сталося, треба виробити для себе добре імя. В Америці ціла керма адміністрації звязана з політичним життям. Яка партія виявить перемогу, та стає провідною партією і бере керму в окрузі, повіті чи стейті. І тому навіть з практичного боку пожаданою річю було би, щоб Українці в своїм власнім інтересі творили цього роду організації. І не було причиною зорганізування українсько-американського горожанського клюбу, який міститься при 78 Ст. Маркс Плейс, Ню Йорк, Н. Й.

А. Бутинський.

Мурин іде вулицею. Паде дощ. Мурин сховав капелюх за пазуху. Його стрінув якийсь пан і питається:

— Чому ти ховаєш капелюх, таж змокне тобі голова?

Мурин засміявся тай каже:

— Голова може змокнути, а капелюх ні. Хі-хі! Капелюх належить до мене, а голова до мого пана!

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Відозва Злучених Українських Організацій.

Щоб оживити громадське життя міста Філаделфії, Екзекутива Злучених Українських Організацій Філаделфії видала до місцевих товариств відозву, в якій кажеться, що 20 тисяч Українців у Філаделфії не мають навіть 500 дітей в українських школах, що Народні Доми занепадають, та що слабне народне життя. Це діється в часі, коли Україна вимагає від нас більшої праці й більших жертв, більшої кооперації, бо надходить час її визволення. Для обговорення тих справ заповіджено збори на неділю, 29. квітня.

ПРОТОКОЛ

з річного засідання головного уряду Українського Народного Союза, яке відбулося в днях 19 до 24 лютого 1934 року домі У. Н. Союза під ч. 81—83 Гренд Стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж.

(30)

ДРУГИЙ ДЕНЬ РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ.

Тоді предсідник перебирає ведення зборів і подає на дальший порядок нарад дискусію над звітом заступника гол. предсідника, інж. В. Малевича.

На запит предсідника в справі морґеджу, уділеного Союзом на реальність в Монессен, Па., заступник предсідника ще раз підтверджує ті факти, які він подав вже попередньо при дискусії над звітом предсідника, та заявляє, що він не може розуміти, якими доказами руководився контрольор А. Пашук, коли твердив підчас контролі, що той морґедж не представляє майже ніякої вартости; фактом є, що оцінка реальности вже відповідно до теперішних цін виносить 4,500 дол. На підставі тої оцінки У. Н. Союз уділив морґедж на суму 1,500 дол., отже на одну третину власної вартости.

Контрольор А. Пашук: Я цього не твердив. Я тільки сказав, що титул до власности морґеджу не представляє майже ніякої вартости, а не самий морґедж. Коли я це говорив, то мав на думці, що в тих околицях вуглеві компанії мають „опшен" на добування вугля, отже можуть шукати того вугля під кожною реальністю. В таких випадках реальність може бути ушкоджена.

Заступник предсідника відповідає, що він про те все знає і знав, коли перепроваджував справу того морґеджу. Але знає він і про те, що вугля у тім місці вже викопано 40 років тому. Крім того в документах є затвердження, що на випадок ушкодження реальности компанія є зобовязана поповнити шкоду.

Контрольор Д. Капітула голоситься до слова та заявляє, що тут нема над чим продовжати дискусії, бо нема ніяких причин сумніватися щодо безпечности даного морґеджу.

Радний І. Ваверчак ставить внесок, а попирає контрольор А. Пашук, щоби приняти звіт заступника гол. предсідника так, як він був зложений, та уділити йому вотум довіря. Внесок перейшов одноголосно.

На внесок контрольора Д. Капітули, попертий радними А. Шаршонем і О. Придун, принято звіт заступниці гол. предсідника М. Розоміло без дискусії, та одноголосно уділено їй вотум довіря.

До дискусії над звітом рекордового секретаря Д. Галичина зголосилися наступні головні урядники: Д. Капітула, Т. Шпікула і М. Бусько.

Контрольор Д. Капітула завважує, що зі звіту рекордового секретаря він довідався, що в останніх місяцях основано три молодечі відділи У. Н. Союза, а з листа, який він свого часу отримав від рекордового секретаря, не виходить ясно, що такі відділи можна закладати.

Рекордовий секретар відповідає: В справі молодечих відділів я держався тої директиви, яку ухвалило в тій справі надзвичайне засідання головного уряду в липні 1933 р. Тоді було сказано, що в тій справі неможливо є видавати одну й усім відділам спільну директиву, бо тут треба руководитися більше тими вимогами й такими обставинами, які є особливими по ріжних відділах і ріжних місцевостях. Власне в тому змислі я відписав лист контрольорови Д. Капітулі, а на доказ відчитаю копію мого листа. (Тут рекордовий секретар відчитує копію того листа).

Радний Т. Шпікула запитує, чи є практично організувати молодечі відділи, на що рекордовий секретар заявляє, що повинна відповідь є зарazом відповідю і на цей запит. Відділові урядники найкраще знають обставини по своїх місцевостях і відповідно до того повинні поступати. Засадничо екзекутива стоїть на тому, що нам потрібно організувати молодечі відділи та що в кожній, принаймні великій місцевости такі відділи повинні повстати. Важним є, щоби насамперед підшукати в дотичній місцевости відповідну молоду силу, яка малаб охоту й амбіцію не тільки такий відділ зорганізувати, але опісля його й удержати.

Радний М. Бусько ставить такі питання:

1. Чи і коли буде підвищена вкладка тих членів, які не перейдуть зі старого до нового роду обезпечення.

2. Чому У. Н. Союз відмовляє вартісних зворотів у готівці для тих членів, що перейшли зі старого до нового роду обезпечення.

3. Як придержати тих членів у організації, які перейшли до старших, коли минє час їх однорічної безплатної вкладки.

4. На конвенції говорено, що коли знайдеться відповідне число членів, котрі схотять замовити календар У. Н. Союза, то екзекутива повинна видати календар для таких членів. Чому цього не зроблено?

5. Чому відділові секретарі обовязані самі відсилати до головної канцелярії рахунки від лікарів за оглядини членів.

(Далі буде).

ПІВНІЧНА МУДРІСТЬ.

(Скандинавські приповідки).

На молодих смерть чигає, старим стоїть перед очима.

Сам вогонь не може довше горіти, сама жінка не може робити сплетень.

Дівчата гідні, дочки гідні — відки беруться лихі жінки?

Коли радість є в кімнаті, старість є в сінях.

—о—

— Та аброя є по моєму предку.
— Якто, чи він був лицарем?
— Лицарем ні, одначе торгував старим залізом.

—о—

Судия: — Я не думав, що вас так скоро побачу.

Обвинувачений: Так, пане судця, поліція робить великі поступи.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ